

ще чекають на своє вирішення.

Список використаних джерел:

1. Юринець З.В. Самоменеджмент : навч. посібник / З. В. Юринець, О.В. Макара. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 272 с.
2. Антохов А., Клевчик Л. Самоменеджмент: навчальний посібник. Чернівці: Глибоцька районна друкарня. 2021. 176 с.
3. Дороніна М. С. Самоменеджмент: сутність, умови виникнення і розвитку / М. С. Дороніна, В. І. Пересунько // Економіка і управління. – 2016. – № 4. – С. 7–12.
4. Калашнікова С. А. Освітня парадигма професіоналізації управління на засадах лідерства : монографія / С. А. Калашнікова. – Київ : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 380 с.
5. Колпаков В. М. Самоменеджмент : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — К. : ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008. — 528 с.

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В МОДЕЛІ МЕНЕДЖМЕНТУ ІННОВАЦІЙНО АКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

*Троян П.Д., Шпильовий В.Д., Школяр С.П.
Полтава, Україна*

Системний підхід в моделі менеджменту інноваційно активної організації включає в себе фундаментальні принципи та застосування системного мислення для планування та управління інноваційними проєктами [1, 2]. Він допомагає зіткнутися з невизначеністю та неочікуваними подіями, виходячи з розуміння того, що проблема, яку потрібно вирішити, часто є складною і неочевидною. Системний підхід вимагає ідентифікації загальної структури, розгляду предмета як системи (набору різних елементів, що взаємодіють між собою та функціонують як органічна структура) і виявлення взаємозв'язків між елементами, що складають інноваційну систему. Він дозволяє не лише деталізувати діяльність інноваційного проєкту, але й вирішувати проблеми в рамках цілого проєкту та його сфери, включаючи результати та структуру послуг, що допомагає планувати та керувати діяльністю проєкту.

Системний підхід може бути поділений на три методи в контексті інноваційного проєкту: системний аналіз (аналітичний процес для аналізу запропонованої системи, щоб визначити, що потрібно зробити та як вимоги можуть бути задоволені найкращим чином), системна інженерія (інтегративний інженерний процес, що охоплює та описує місію проєкту для створення повної функціональної системи) та системне управління (управління проєктом з урахуванням стратегічних, бюджетних, часових та інших обмежень, значна частина якого здійснюється у формі управління програмами та проєктами). Кожен з цих методів виконує певну роль у процесі управління інноваційним проєктом, від аналітичного процесу аналізу запропонованої системи до інтегративного інженерного процесу, що описує місію проєкту і інтегрує всі

компоненти в повністю функціонуючу систему, а також управлінський процес, який керує системним підходом з урахуванням стратегії організації, місії, бюджету, часових рамок, ресурсів та інших специфічних цілей.

Один з ключових аспектів системного підходу - використання моделювання для підтримки прийняття рішень менеджментом [3]. Моделювання допомагає спрощено, але символічно та характерно представити реальну систему світу, захоплюючи життєво важливі функції та взаємозв'язки. Це включає в себе кілька підходів до моделювання, включаючи концептуальні моделі, аналітичні моделі (моделі на основі логіки/математичних формул) та моделі типу піктограм (моделі лиття), що дозволяють проводити симуляції, такі як комп'ютерне моделювання, виявлення прототипів, тестовий маркетинг, щоб підтримати пояснення явища зі складної моделі або масштабної моделі та прийняття рішення про найкращий план на основі випадкових досліджень.

Системний підхід допомагає розрізнити три типи систем: природні, штучні та системи людської діяльності. Це дозволяє краще розуміти і керувати складними процесами та відносинами в проєктах, забезпечуючи ефективне досягнення цілей. Через моделювання та симуляцію можна визначити ключові функції, процеси та взаємодії всередині проєкту, спростити ухвалення рішень та покращити управління проєктом. Такий підхід особливо корисний в управлінні складними проєктами, де потрібно інтегрувати різні елементи та процеси в єдину ефективну систему. "М'який системний підхід" (Soft Systems Approach), що використовується для розв'язання проблем у ситуаціях з високим рівнем невизначеності та складності, де цілі та завдання не визначені чітко, а інтереси зацікавлених сторін розходяться. Цей підхід дозволяє досягти консенсусу та розробити спільні рішення через діалог та взаєморозуміння, сприяючи адаптації та ефективному управлінню змінами. В бізнес-управлінні системний підхід дозволяє глибше розуміти та керувати складними взаємозв'язками та динамікою в проєктах та забезпечує інтегрований погляд на проєкт, визначаючи його місію та цілі, а також вимоги до результатів.

Грунтуючись на цих ідеях, для визначення місії та цілей управлінської діяльності та вимог до її результатів існує метод, що розглядає цілі як складене з трьох рівнів, охоплює кожен як систему та описує його як модель. Він класифікує перший рівень як "Системний рівень обслуговування клієнтів", другий як "Системний рівень продукту" і третій як "Системний рівень проєкту/програми".

Ці три рівні допомагають менеджерам інноваційних проєктів бачити ширшу картину, ідентифікувати та розробляти місію та цілі діяльності, а також вимоги до її результатів, забезпечуючи глибше розуміння та краще управління.

В цілому системний підхід дозволяє розглядати управлінську діяльність як єдину систему, враховувати всі можливі взаємозв'язки між її складовими, а також здійснювати контроль та комунікацію для підтримки стабільності та розвитку. Особлива увага приділяється виявленню та використанню емерджентних властивостей системи, що можуть з'явитися в результаті взаємодії її компонентів. Отже системний підхід в моделі менеджменту

інноваційно активної організації дозволяє приймати правильні управлінські рішення задля досягнення поставлених цілей.

Список використаних джерел:

1. Школяр С., Шпильовий В. Формування в майбутніх менеджерів здатності до управління інноваційними проєктами. Витоки педагогічної майстерності: журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2022 Випуск 30. (Серія «Педагогічні науки») С.184-191. <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2022.30.270679>
2. Школяр С. П., Шпильовий В. Д. Інтеграція ключових стратегічних моделей до контексту управління освітою. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : збірник тез доповідей IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 22–23 лютого 2024 року). Полтава : ФКУЕП ПДАУ, 2024. С. 140–142. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/23133>
3. P2M: A Guidebook of Program & Project Management for Enterprise Innovation. Third Edition. *Project Management Association of Japan (PMAJ)*. June 2017. 427 p.

ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ

*Тянь Фенюань
Полтава, Україна*

Науковий керівник: Іщенко Інна Сергіївна, кандидат економічних наук, асистент кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І.А. Зязюна Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Інноваційні рішення є ключовим фактором, що впливає на економічне зростання та конкурентоспроможність підприємств у сучасному бізнес-середовищі. Ефективне впровадження інновацій дозволяє компаніям підвищувати продуктивність, знижувати витрати, покращувати якість продукції та послуг, а також швидко адаптуватися до змін ринкових умов. Водночас економічне обґрунтування інноваційних рішень є критично важливим етапом, що забезпечує раціональне використання ресурсів та мінімізацію ризиків.

Економічне обґрунтування інноваційних рішень включає систематичний аналіз витрат та вигод, пов'язаних з впровадженням інноваційних проєктів. Основними етапами цього процесу є:

1. **Ідентифікація інноваційної ідеї.** Визначення потенційних інновацій, які можуть принести користь підприємству.
2. **Аналіз ринку.** Дослідження ринкового середовища, включаючи попит, конкуренцію та потенційні бар'єри для впровадження інновацій.
3. **Фінансовий аналіз.** Оцінка витрат, необхідних для реалізації проєкту, та прогнозування майбутніх доходів.
4. **Оцінка ризиків.** Визначення можливих ризиків та розробка стратегій для їх мінімізації.